

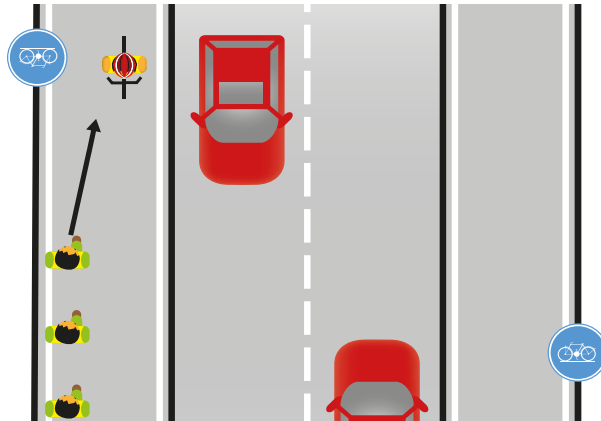
Geen stoep! Waar stap ik?

3de
leerjaar

OPSTELLING

Materiaal:

- fluohesjes
- fluitje

Oefening 3: Fietspad met enkele richting aan elke kant van de rijbaan

VERLOOP VAN DE LES

De meeste scholen liggen in een straat met een (veilige) stoep. Tijdens uitstappen ontbreekt al eens de stoep. In deze lesfiche oefenen de leerlingen de stapvaardigheden in die nodig zijn als er geen stoep is en ze op een fietspad, een berm of op de rijbaan moeten stappen.

VEILIGE PLAATS VOOR DE VOETGANGER

Oefening 1: Straat met stoep

Bespreek met de leerlingen de verschillende plaatsen voor de weggebruikers en herhaal het gedrag van de voetganger op de stoep:

- Waar stappen de voetgangers? (langs de kant van de huizen)
- Waarop letten ze op tijdens het stappen? (komen er auto's uit een oprit, uit een garage of poort, zijn er hindernissen op de stoep...)
- Waar rijden de fietsers? (rijbaan, fietspad, fiets-suggestiestrook)
- Hoe herkennen we het fietspad? (verkeersbord, dwarse witte en onderbroken strepen)
- Waar rijden de auto's, bussen? (rijweg, al dan niet verdeeld in rijstroken)

Besluit

Als voetganger moet je altijd op de stoep stappen. Enkel als er hindernissen de stoep volledig versperren, mag je die voorzichtig verlaten.

Oefening 2: Straat zonder stoep maar met berm

Buiten de bebouwde kom gaat de stoep soms over in een berm waarop je kunt stappen. Die berm kan heel verschillend zijn qua structuur en ondergrond. Daarom spreken we van een verharde of een zachte berm. Soms is die berm verhoogd.

Bespreek de verschillende bermen en evalueer of je er al dan niet veilig op kunt stappen.

- Hoe ziet deze berm eruit? (verhard of onverhard)
- Hoe ziet de onverharde berm eruit? (modderig, hobbelig, smal, breed, ligt hoger dan de rijbaan, gelijk met de rijbaan...)
- Is de berm breed genoeg om met twee naast elkaar te stappen? (zoniet, dan moet je achter elkaar stappen)

Besluit

Als er geen stoep is, stap je op de berm op voorwaarde dat die veilig begaanbaar is. Anders stap je op het fietspad of op de rijbaan.

Lesfiche 3

45 min.

Oefening 3: Stappen op het fietspad (zie afbeelding)

Als er geen stoep of veilige berm is, stap je op het fietspad. Er bestaan verschillende soorten fietspaden waarop telkens andere veiligheidsvoorwaarden gelden:

- Een fietspad met dubbele rijrichting, al of niet van de rijbaan gescheiden.
- Een fietspad met één rijrichting aan elke kant van de rijbaan.

Bespreek met de leerlingen op welk fietspad ze stappen en waar ze best wandelen.

Fietspad met dubbele rijrichting:

- » In welke richting rijden de fietsers op het fietspad?
- » Waar ligt het fietspad ten opzichte van de rijbaan?
- » Is er nog een scheidingsberm?
- » Uit welke richting zien we de fietsers het best aankomen?

Besluit

Als het fietspad gescheiden is van de rijbaan stappen we achter elkaar op het fietspad aan de linkerkant. Zo zien we de fietsers beter aankomen. Ligt het fietspad vlak naast de rijbaan, stap dan met het verkeer mee rechts op het fietspad, tegen het verkeer in, links.

Fietspad met enkele richting aan elke kant van de rijbaan:

- » In welke richting mogen de fietsers hier rijden?
- » Waar ligt het fietspad ten opzichte van de rijbaan?
- » Is er nog een scheidingsberm?

Besluit

Als het fietspad gescheiden is van de rijbaan door een berm, dan stappen we op het fietspad aan de rechterkant van de rijbaan. We stappen achter elkaar zodat de fietsers veilig kunnen inhalen. Ligt het fietspad vlak naast de rijbaan, dan stappen we op het fietspad aan de overkant van de rijbaan, tegen de richting van het aankomend verkeer. Zo zien we het rijdend verkeer beter aankomen.

© 10op10-archief

Oefening 4: Stappen op de rijbaan

Als er geen stoep, berm of fietspad is, dan stappen we op de rijbaan, aan de linkerkant. Dit geldt zowel voor een individuele voetganger als voor een groep zonder begeleider.

Bespreek met de leerlingen hoe ze veilig op de rijbaan stappen:

Stappen, links op de rijbaan

- » Waarom stappen we links op de rijbaan?
- » Hoe nemen we zo weinig mogelijk plaats in op de rijbaan?
- » Welke zintuigen zijn hier belangrijk en waarom?
- » Wat doen we als een auto met hoge snelheid aankomt?
- » Wat doen we als vrachtverkeer nadert?
- » Hoe beschermen we onszelf nog beter als we op de rijbaan stappen?

Besluit

In groep stappen we aan de linkerkant van de rijbaan en achter elkaar. We kijken zo het naderende verkeer in de ogen en kunnen de snelheid van het verkeer beter inschatten. Op de rijbaan ligt de snelheid van de weggebruikers hoger dan op een fietspad. Naast kijken is het ook belangrijk om goed te luisteren. Als een voertuig met hoge snelheid nadert, zetten we een stap opzij en wachten we totdat het voertuig voorbij is. We dragen een fluoehesje om zelf beter zichtbaar te zijn.

Stappen, rechts op de rijbaan:

- » Hoeveel ruimte van de rijbaan mag een groep innemen?
- » Waar loopt de leerkracht?
- » Hoe waarschuwt die de groep?

Besluit

Als de groep aan de rechterkant van de rijbaan stapt, dan mag die niet meer dan de helft van de rijbaan innemen. De leerkracht stapt achteraan om een goed overzicht over de groep te hebben en bij gevaar trekt die de aandacht met een fluitsignaal. Speelse kinderen stappen achteraan, dicht bij de leerkracht, plichtbewuste kinderen stappen vooraan.

UITBREIDING

Groepen voetgangers vergezeld van een leider hebben de mogelijkheid om rechts op de rijbaan te stappen. We raden aan om bij voorkeur en in volgorde toch de stoep, het fietspaden, de bermen of de parkeerzones te gebruiken. Loop je toch op de rijbaan, gebruik niet meer dan de helft van de breedte van de rijbaan en voorzie bijkomende begeleiders.

INFO AAN OUDERS VANUIT DE SCHOOL

Bestuurders moeten minimum één meter afstand bewaren tussen zichzelf en de voetgangers die op de rijbaan stappen. Als dat onmogelijk is, dan moeten ze stapvoets voorbijrijden en indien nodig stoppen.

Meer oefeningen en informatie in:

- Brochure 'Veilig op Stap', Vias
- Handleiding 'Knipperlicht Nieuw!' les 3.7, Wolters Plantyn
- Handleiding 'Het grote voetgangersexamen' Vlaamse Stichting Verkeerskunde